

Niepubliczna Szkoła Muzyczna I stopnia Mozart

WYMAGANIA EDUKACYJNE SKRZYPCE

CYKL SZEŚCIOLETNI

Klasa pierwsza

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Zapoznanie z budową instrumentu umiejętność nazywania jego części
- Rozśpiewanie i umuzykalnienie
- Adaptacja do instrumentu, ćwiczenia przygotowawcze – ruchy imitujące grę
- Opanowanie prawidłowego trzymania skrzypiec oraz smyczka
- Swobodne ułożenie aparatu gry
- Prostolinijne, równoległe do podstawka prowadzenie smyczka i wydobywanie ładnego dźwięku
- Gra pizzicato i smyczkiem prostych ćwiczeń i piosenek
- Umiejętność gry detache całym smyczkiem, dolną i górną połową
- Gra legato po dwie nuty na jeden smyczek
- Gra trzema palcami w podstawowym układzie palców przy zachowaniu prawidłowej intonacji
- Gamy durowe: D, G
- Czytanie nut i gra z nut
- Gra z towarzyszeniem fortepianu, proste duety z nauczycielem lub innym uczniem
- Gra ze słuchu i z pamięci
- Nauka zachowań estradowych
- Rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach

Klasa druga

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Dalsza praca nad układem prawej i lewej ręki, dalsza adaptacja dziecka do instrumentu
- Zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku, rytmu oraz utrzymania równego

tempa i pulsu

- Śpiewanie i rozwijanie słuchu oraz wyobraźni muzycznej z uwzględnieniem prawidłowej intonacji
- Wprowadzanie innych układów palców
- Łatwe dwudźwięki z pustą struną
- Ćwiczenia na wibrację
- Opanowanie techniki gry całym smyczkiem i poszczególnymi częściami smyczka, doskonalenie ruchów naprzemiennych smyczka
- Rozpoczęcie pracy nad biegłością: szesnastki detache, gra legato do czterech nut
- Wprowadzenie martele, portato
- Rytmu bardziej urozmaicone
- Realizacja znaków dynamicznych
- Wprowadzenie III pozycji (w zależności od predyspozycji ucznia)
- Praca z akompaniatorem
- Dalsza praca nad opanowaniem zachowań estradowych
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa trzecia

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Kontynuacja pracy nad aparatem gry i właściwą postawą
- Uwrażliwianie, na jakość wydobywanego dźwięku
- Wprowadzanie II i III pozycji
- Rozwijanie biegłości prawej i lewej ręki (wprawki, etiudy, utwory biegłościowe, proste tryle, chromatyka, poszerzanie układu palców)
- Dwudźwięki z pustą struną
- Praca nad wibracją
- Doskonalenie techniki smyczkowej: detaché, martelé, portato, podwójne détaché (wprowadzenie do sautillé), legato, legato przez struny, staccato

- Rozszerzenie pojęć dynamicznych od pianissimo do fortissimo
- Znajomość notacji i umiejętność samodzielnego odczytania tekstu nutowego
- Nauka strojenia skrzypiec
- Nauka świadomego ćwiczenia i poprawiania błędów
- Praca z akompaniatorem
- Pierwsze próby improwizacji (przedstawienie zwierząt, zjawisk atmosferycznych za pomocą instrumentu poprzez dostosowanie wysokości dźwięków, tempa, dynamiki)
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Nauka radzenia sobie ze stresem i treścią oraz zachowań estradowych, właściwej samooceny wykonanego utworu
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa czwarta

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Czuwanie nad prawidłową postawą, trzymaniem skrzypiec i ułożeniem aparatu gry
- Dalsze utrwalanie pozycji I-II-III i ich zmian
- Pozycja IV i V- wprowadzanie
- Proste dwudźwięki rozłożone
- Doskonalenie wibracji wszystkimi palcami
- Dalsza praca nad biegłością prawej i lewej ręki
- Pizzicato prawą i lewą ręką
- Flażolety
- Smyczkowania: legato przez struny, martele, podwójne i poczwórne detache, jako przygotowanie do sautille, staccato pod łukiem, łatwe spiccato
- Wprowadzanie łatwych akordów łamanych
- Dynamika od pianissimo do fortissimo
- Podstawowe ozdobniki
- Nauka poprawnego frazowania
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów

- Umiejętność poprawnej gry a vista łatwiejszych utworów w wolnym tempie, z uwzględnieniem poprawnej intonacji i precyzji rytmicznej
- Praca z akompaniatorem
- Dalsze próby improwizacji (np. przez dokończanie zakończenia do melodii rozpoczętej przez nauczyciela)
- Umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas wykonywania utworu
- Przyswojenie podstawowych elementów obycia scenicznego oraz dokonywania właściwej samooceny wykonanego utworu
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa piąta

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Doskonalenie gry w pozycjach
- Pozycja VI i VII
- Doskonalenie gry dwudźwięków - gamy, etiudy i utwory dwudźwiękowe, łatwe dwudźwięki grane legato
- Doskonalenie wibracji- wibracja w wysokich pozycjach, różnicowanie wibracji
- Prawidłowa intonacja
- Doskonalenie różnych smyczkowań i artykulacji
- Wprowadzenie lekkich smyczków unoszonych, skaczących
- Gra akordowa
- Zapoznanie ucznia z bogactwem stylistycznym w muzyce i wiążącymi się z tym odpowiednimi środkami wyrazu, wprowadzenie pojęcia stylu utworu: barokowy, klasyczny, romantyczny, współczesny
- Praca nad brzmieniem, jakością dźwięku, intonacją, ekspresją gry
- Szeroki zakres dynamiki i kulminacje fraz
- Dalsze przygotowywanie ucznia do samodzielnej pracy nad utworem
- Umiejętność gry a vista z uwzględnieniem poprawnej intonacji, precyzji rytmicznej oraz

dynamicznej

- Umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu pod względem techniczno – wykonawczym
- Umuzykalnianie ucznia mniej zdolnego
- Praca z akompaniatorem
- Rozwijanie umiejętności związanych z improwizacją, wykonywanie prostych improwizacji w oparciu o dźwięki gamowłaściwe
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Dojrzałość estradowa
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa szósta

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach
- Prawdliwość postawy i aparatu gry ucznia
- Wymaganie samodzielnego odczytania zadanego utworu, praca nad interpretacją
- Praca, nad jakością brzmienia
- Doskonalenie techniki biegłościowej
- Gra w siedmiu pozycjach, wysokie pozycje na strunach E i G
- Prawdliwe zmiany pozycji, skoki do wysokich pozycji
- Różnorodne ozdobniki i tryle
- Flażolety naturalne i sztuczne - kwartowe
- Dwudźwięki w utworach, do 4 nut legato
- Prawdliwa intonacja w grze
- Swobodna wibracja
- Pizzicato prawą i lewą ręką
- Różnorodna artykulacja i smyczkowanie
- Akordy 3 i 4- dźwiękowe, arpeggio legato i arpeggio skaczące
- Umiejętność różnicowania stylów oraz wyrazu w utworze

- Umiejętność zaprezentowania się na scenie
- Świadoma współpraca z akompaniatorem
- Znajomość podstawowych pojęć związanych z muzyką, grą na skrzypcach oraz określeń włoskich występujących w granych utworach
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci.

CYKL CZTEROLETNI

Klasa pierwsza

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Zapoznanie z budową instrumentu umiejętność nazywania jego części
- Rozśpiewanie i umuzykalnienie
- Adaptacja do instrumentu, ćwiczenia przygotowawcze – ruchy imitujące grę
- Opanowanie prawidłowego trzymania skrzypiec oraz smyczka
- Swobodne ułożenie aparatu gry
- Prostolinijne, równoległe do podstawka prowadzenie smyczka i wydobywanie ładnego dźwięku
- Gra pizzicato i smyczkiem prostych ćwiczeń i piosenek
- Umiejętność gry detache całym smyczkiem, dolną i górną połową
- Gra legato po dwie i cztery nuty na jeden smyczek
- Gra wszystkimi palcami w różnych układach palców przy zachowaniu prawidłowej intonacji
- Gamy durowe: D, G, A
- Czytanie nut i gra z nut
- Gra z towarzyszeniem fortepianu, proste duety z nauczycielem lub innym uczniem
- Gra ze słuchu i z pamięci
- Łatwe dwudźwięki z pustą struną
- Opanowanie techniki gry całym smyczkiem i poszczególnymi częściami smyczka, doskonalenie ruchów naprzemiennych smyczka
- Rytmu bardziej urozmaicone

- Realizacja znaków dynamicznych
- Praca z akompaniatorem
- Nauka zachowań estradowych
- Rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa druga

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Kontynuacja pracy nad aparatem gry i właściwą postawą
- Uwrażliwianie, na jakość wydobywanego dźwięku
- Wprowadzanie II i III pozycji
- Rozwijanie biegłości prawej i lewej ręki (wprawki, etiudy, utwory biegłościowe, proste tryle, chromatyka, poszerzanie układu palców)
- Ćwiczenia na wibrację
- Opanowanie techniki gry całym smyczkiem i poszczególnymi częściami smyczka, doskonalenie ruchów naprzemiennych smyczka
- Doskonalenie techniki smyczkowej: detaché, martelé, portato, legato, legato przez struny, staccato
- Rytmu bardziej urozmaicone
- Rozszerzenie pojęć dynamicznych od pianissimo do fortissimo
- Znajomość notacji i umiejętność samodzielnego odczytania tekstu nutowego
- Nauka strojenia skrzypiec
- Nauka świadomego ćwiczenia i poprawiania błędów
- Pierwsze próby improwizacji (przedstawienie zwierząt, zjawisk atmosferycznych za pomocą instrumentu poprzez dostosowanie wysokości dźwięków, tempa, dynamiki)
- Dalsza praca nad opanowaniem zachowań estradowych
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach

- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa trzecia

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Czuwanie nad prawidłową postawą, trzymaniem skrzypiec i ułożeniem aparatu gry
- Dalsze utrwalanie pozycji I-II-III i ich zmian
- Pozycja IV i V- wprowadzanie
- Doskonalenie gry dwudźwięków - gamy, etiudy i utwory dwudźwiękowe, łatwe dwudźwięki grane legato
- Gra akordowa
- Doskonalenie wibracji wszystkimi palcami
- Dalsza praca nad biegłością prawej i lewej ręki
- Pizzicato prawą i lewą ręką
- Flażolety
- Smyczkowania: legato przez struny, martele, podwójne i poczwórne detache, jako przygotowanie do sautille
- Wprowadzanie łatwych akordów łamanych
- Dynamika od pianissimo do fortissimo
- Podstawowe ozdobniki
- Nauka poprawnego frazowania
- Zapoznanie ucznia z bogactwem stylistycznym w muzyce i wiążącymi się z tym odpowiednimi środkami wyrazu, wprowadzenie pojęcia stylu utworu: barokowy, klasyczny, romantyczny, współczesny
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów
- Umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu pod względem techniczno – wykonawczym
- Umiejętność poprawnej gry a vista łatwiejszych utworów w wolnym tempie, z uwzględnieniem poprawnej intonacji i precyzji rytmicznej
- Praca z akompaniatorem

- Dalsze próby improwizacji (np. przez dokończanie zakończenia do melodii rozpoczętej przez nauczyciela)
- Umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas wykonywania utworu
- Przyswojenie podstawowych elementów obycia scenicznego oraz dokonywania właściwej samooceny wykonanego utworu
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej dwa razy w roku szkolnym na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Klasa czwarta

Realizacja zadań techniczno - wykonawczych:

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach
- Doskonalenie wibracji- wibracja w wysokich pozycjach, różnicowanie wibracji
- Praca, nad jakością brzmienia
- Doskonalenie techniki biegłościowej
- Gra w siedmiu pozycjach, wysokie pozycje na strunach E i G
- Prawidłowe zmiany pozycji, skoki do wysokich pozycji
- Różnorodne ozdobniki i tryle
- Flażolety naturalne i sztuczne - kwartowe
- Dwudźwięki w utworach, do 4 nut legato
- Prawidłowa intonacja w grze
- Pizzicato prawą i lewą ręką
- Różnorodna artykulacja i smyczkowanie
- Akordy 3 i 4- dźwiękowe, arpeggio legato i arpeggio skaczące
- Szeroki zakres dynamiki i kulminacje fraz
- Umiejętność różnicowania stylów oraz wyrazu w utworze
- Wymaganie samodzielnego odczytania zadanego utworu, praca nad interpretacją
- Umiejętność gry a vista z uwzględnieniem poprawnej intonacji, precyzji rytmicznej oraz

dynamicznej

- Umiejętność zaprezentowania się na scenie
- Świadoma współpraca z akompaniatorem
- Rozwijanie umiejętności związanych z improwizacją, wykonywanie prostych improwizacji w oparciu o dźwięki gamowłaściwe
- Znajomość podstawowych pojęć związanych z muzyką, grą na skrzypcach oraz określeń włoskich występujących w granych utworach
- Dalsze rozwijanie zamiłowania do muzyki poprzez czynny i bierny udział w koncertach, audycjach, popisach
- Obowiązek wystąpienia przynajmniej raz w semestrze na koncercie w charakterze wykonawcy
- Na przesłuchaniach program powinien być wykonany z pamięci

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

- na bieżąco - w dzienniku- ma na celu monitorowanie pracy ucznia i przekazywanie informacji o osiągnięciach, wykazanie postępów lub błędów. Dopuszcza się stosowanie plusów i minusów oraz oceny opisowej,
- popisy (audycje klasowe, sekcyjne, szkolne, pozaszkolne, koncerty),
- przesłuchania,
- egzaminy,
- konkursy (szkolne, regionalne, ogólnopolskie, międzynarodowe),
- dokonywanie nagrań z występów ucznia i analizowanie stopnia zrealizowanych przez niego założeń artystycznych.

Skala ocen

- Grę ucznia w czasie przesłuchań i egzaminów promocyjnych i końcowych ocenia się według kryteriów zawartych w Wewnętrzny Systemie Oceniania.

Ocena celująca (25 punktów)

- poziom zdobytych umiejętności i materiał opanowany przez ucznia wykraczają poza program nauczania danej klasy,
- uczeń prezentuje grę bezbłędną intonacyjnie, technicznie i jednocześnie interesującą pod względem muzycznym,
- uczeń osiągnął sukcesy na konkursach i przesłuchaniach regionalnych lub ogólnopolskich,
- zdecydowanie wyróżnia się na tle szkoły I stopnia.

Ocena bardzo dobra (21-24 punkty)

- uczeń bardzo dobrze opanował zakres umiejętności i wiedzy określony programem nauczania danej klasy,
- prezentuje grę bezbłędną pod względem intonacyjnym, technicznym i interesującą od strony muzycznej.
- cały program egzaminu (przesłuchania) wykonuje z pamięci

Ocena dobra (16-20 punktów)

- uczeń gra poprawnie pod względem intonacyjnym, technicznym i muzycznym
- opanował program danej klasy, jest pilny i systematyczny,
- cały program egzaminu (przesłuchania) wykonuje z pamięci

Ocena dostateczna (13-15 punktów)

- uczeń dostatecznie opanował materiał przewidziany materiałem w stopniu umożliwiającym dalsze postępy w nauce gry na instrumencie,
- prezentuje grę z pewnymi niedociągnięciami technicznymi i muzycznymi.
- pracuje niesystematycznie,

Ocena dopuszczająca (11-12 punktów)

- uczeń nie nabył umiejętności gry przewidzianej dla danej klasy,
- prezentuje grę z wyraźnymi brakami technicznymi, muzycznymi i pamięciowymi,
- nie jest w stanie wykonać programu zgodnego z podstawą programową,

- nie pracuje w domu,

Ocena niedostateczna (do 10 punktów)

- uczeń nie opanował niezbędnego minimum umiejętności technicznych i muzycznych określonych w wymaganiach edukacyjnych danej klasy,
- utwory wykonał z dużą ilością błędów, brakami technicznymi, intonacyjnymi, wykonawczymi, pamięciowymi,
- niewiele pracował w domu i ćwiczył niezgodnie z poleceniami nauczyciela,
- nie był w stanie opanować wymagań edukacyjnych, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie rokuje żadnych, lub prawie żadnych nadziei na dalsze postępy w nauce gry na instrumencie.

Za wykonywanie repertuaru z nut na przesłuchaniach oraz egzaminach uczeń otrzyma ocenę niższą od poziomu, na którym wykonał dany repertuar.

Na egzaminie promocyjnym komisja ma prawo zwolnić ucznia, który zdobył nagrodę lub wyróżnienie na konkursie pozaszkolnym, z wykonania części repertuaru egzaminacyjnego.

Ponieważ ocena dopuszczająca i niedostateczna jest oceną niepromującą, obowiązkiem nauczyciela gry na instrumencie jest wcześniejsze rozpoznanie możliwości zaistnienia takiego stanu rzeczy i podjęcie stosownych działań, a przede wszystkim powiadomienie nadzoru pedagogicznego o problemach ucznia.

Osiągnięcia ucznia na zakończenie etapu edukacyjnego

Uczeń:

- 1) szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów;
- 2) przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego;
- 3) posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym;
- 4) zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju;
- 5) wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań
- 6) rozwija pasję muzyczną poprzez podejmowanie inicjatyw artystycznych;
- 7) publicznie prezentuje swoje dokonania;
- 8) podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry;
- 9) czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać a vista proste utwory muzyczne;
- 10) wykorzystuje wiedzę ogólnomuzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykonywania utworów;
- 11) świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych;

- 12) realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem;
- 13) ocenia jakość wykonywanych zadań;
- 14) pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekt tej pracy;
- 15) integruje się i współpracuje z członkami zespołu;
- 16) buduje relacje oparte na zaufaniu;
- 17) wykazuje się w działaniu aktywną postawą;
- 18) organizuje swoją indywidualną pracę;
- 19) systematycznie rozwija swoje umiejętności;
- 20) wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną;
- 21) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 22) jest przygotowany do kontynuowania nauki;
- 23) potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z tremą.